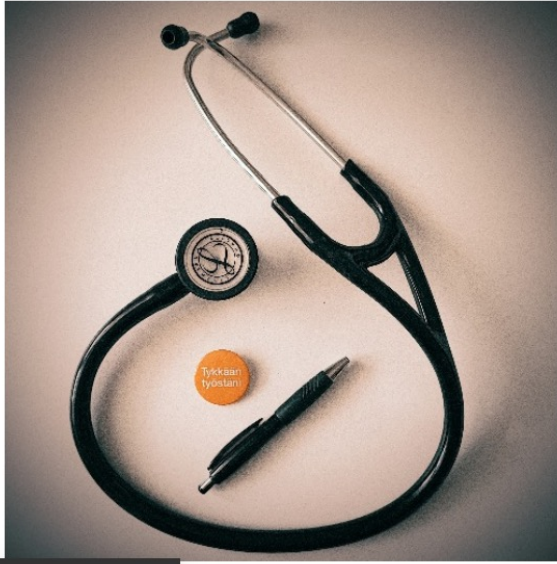

UEF
Yleislääketiede

Miltä näyttää yleislääkärin työhyvinvointi tutkimuksen valossa?

Outi Öhman, Yleislääkäripäivät 28.11.2024

Yleislääkärin työolot ja -hyvinvointi

Tutkimusryhmä

01.04.2023 -

Kansanterveystieteen ja kliinisen ravitsemustieteen yksikkö, Lääketieteen laitos, Terveystieteiden tiedekunta

Öhman Outi¹, Tusa Nina^{1,2}, Ahonen Tiina³, Hintsa Taina⁴, Mäntyselkä Pekka^{1,5}

- ¹Institute of Public Health and Clinical Nutrition, General practice, University of Eastern Finland, Kuopio, Finland. ²Wellbeing services county of North Savo, Educational services, Kuopio, Finland. ³Jämsän terveys oy, Jämsä, Finland. ⁴School of Educational Sciences and Psychology, University of Eastern Finland, Joensuu, Finland. ⁵Clinical Research and Trials Centre, Wellbeing Services County of North Savo, Kuopio, Finland

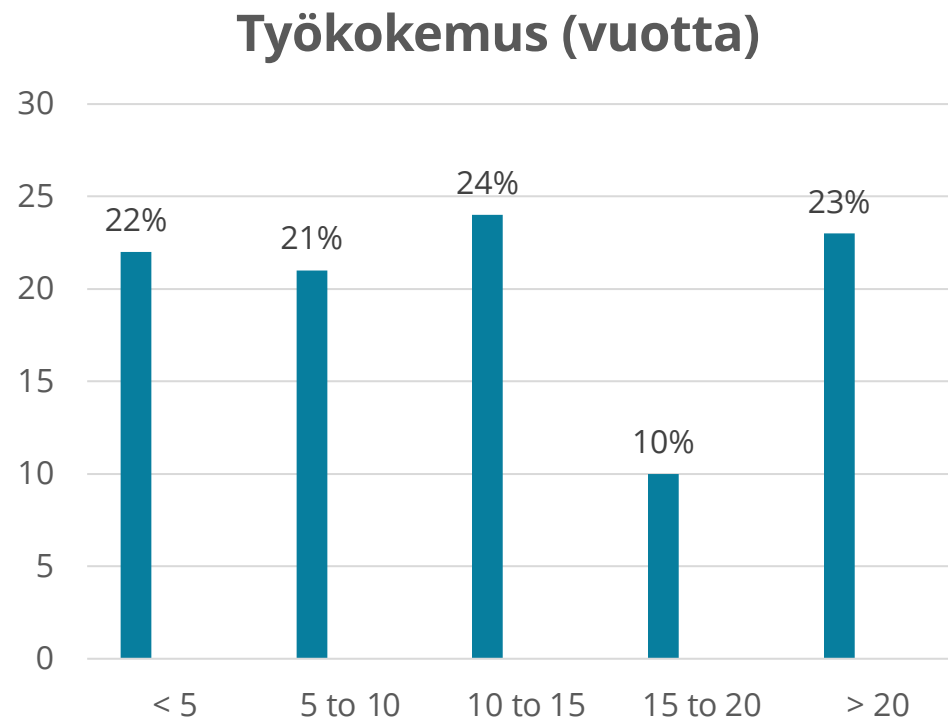
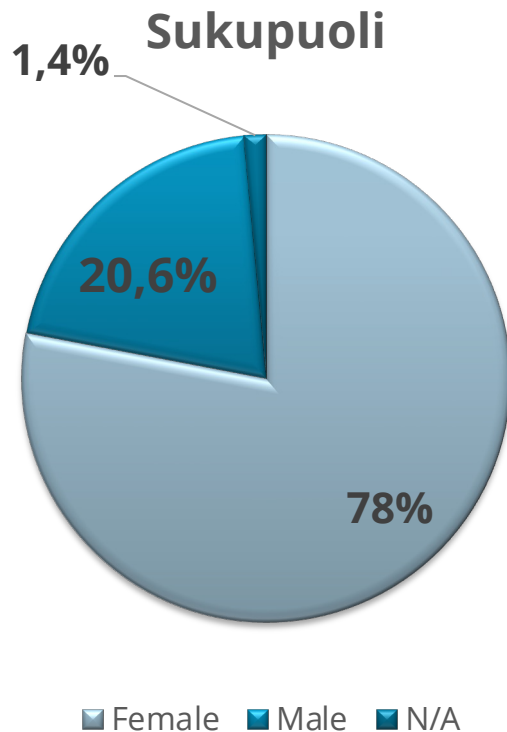

Aineisto ja menetelmät

- Sähköinen kyselylomake jaettiin suomalaisille työikäisille yleislääketieteen erikoistuville ja erikoislääkäreille syksyllä 2023
- Kyselyssä selvitettiin mm. vastaajan nykyinen työtehtävä, erikoisalaan ja työpaikkaan sitoutuneisuus, koettu stressi ja palautuminen, työkyky ja työtyytyväisyys, työn intensiivistyminen (IDS-kysely¹), työn imu (UWES 9 –kysely²) ja työn turhakkeet (BITS-kysely³)

Kyselytutkimus yleislääkäreille, syksy 2023 (n = 526, 12 %)

Työskentelysektori

- Hyvinvointialue 87 %
- Muu 13 %

Yleislääkärin työhyvinvointi

Tunnetko nykyisin stressiä?
(1 = en lainkaan, 5 =erittäin paljon)

- **Keskiarvo 3.2 (SD 1.0)**

Kuinka hyvin koet yleensä **palautuvasi** työn aiheuttamasta kuormituksesta työpäivän jälkeen?
(1 = erittäin huonosti, 5 = erittäin hyvin)

- **Keskiarvo 3.2 (SD 0.9)**

Millainen on terveydentilasi verrattuna muihin ikäisiisi?
(1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä)

- **Keskiarvo 3.9 (SD 0.9)**

Yleislääkärin työkyky

Jos työkykysi olisi parhaimmillaan saanut 10 pistettä ja että 0 pistettä tarkoittaisi, että et pystyisi lainkaan tekemään työtä. Minkä pistemäärän antaisit **nykyiselle työkyvyillesi?**

- **Keskiarvo 8.0** (SD 1.7)

Jos työkykysi olisi parhaimmillaan saanut 10 pistettä ja että 0 pistettä tarkoittaisi, että et pystyisi lainkaan tekemään työtä, mikä on arviosi **työkyvystäsi työssäsi kahden vuoden kuluttua?**

- **Keskiarvo 7.8** (SD 1.8)

Työn imu (work engagement)⁴

- Tarmokkuus, omistautuminen, uppoutuminen
- Työuupumuksen "vastavoima"
 - Työn imua vahvistavat työn voimavarat
- Työn imun seurauksia⁵
 - Parempi työssä suoriutuminen
 - Parempi terveys, työkyky ja voimavarat
 - Myönteisempi työ-perhe-tasapaino
 - Tarttuminen ihmisten välillä
- Yleislääkäreillä: uppoutumisen ulottuvuus korkein, etenkin koettu ylpeys työstä

Työn intensiivistyminen

- Taustalla yhteiskunnan läpileikkaava sosiaalinen kiihtyminen (*social acceleration*)
- Työn määrällisten vaatimusten kasvu
 - Työskentelynopeuden kiihtyminen, työmäärän lisääntyminen, monitehtäväisyys
- Työn laadullisten vaatimusten kasvu
 - Itseohjautuvuus, jatkuvan urasuunnittelun tarve, lisääntyneet tiedolliset ja taidolliset osaamisvaatimukset
- IDS (intensification of job demands scale)¹

Työn intensiivistyminen

- Voi olla negatiivisia ja/tai positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin⁶
- Yleislääkäreillä
 - Etenkin työn **määrällistä** intensiivistymistä koetaan paljon
 - Tiedolliset ja taidolliset osaamisvaatimukset ovat myös lisääntyneet
 - Urasuunnittelun merkitys yleislääkäreillä vähäisempi

Työn turhakkeet

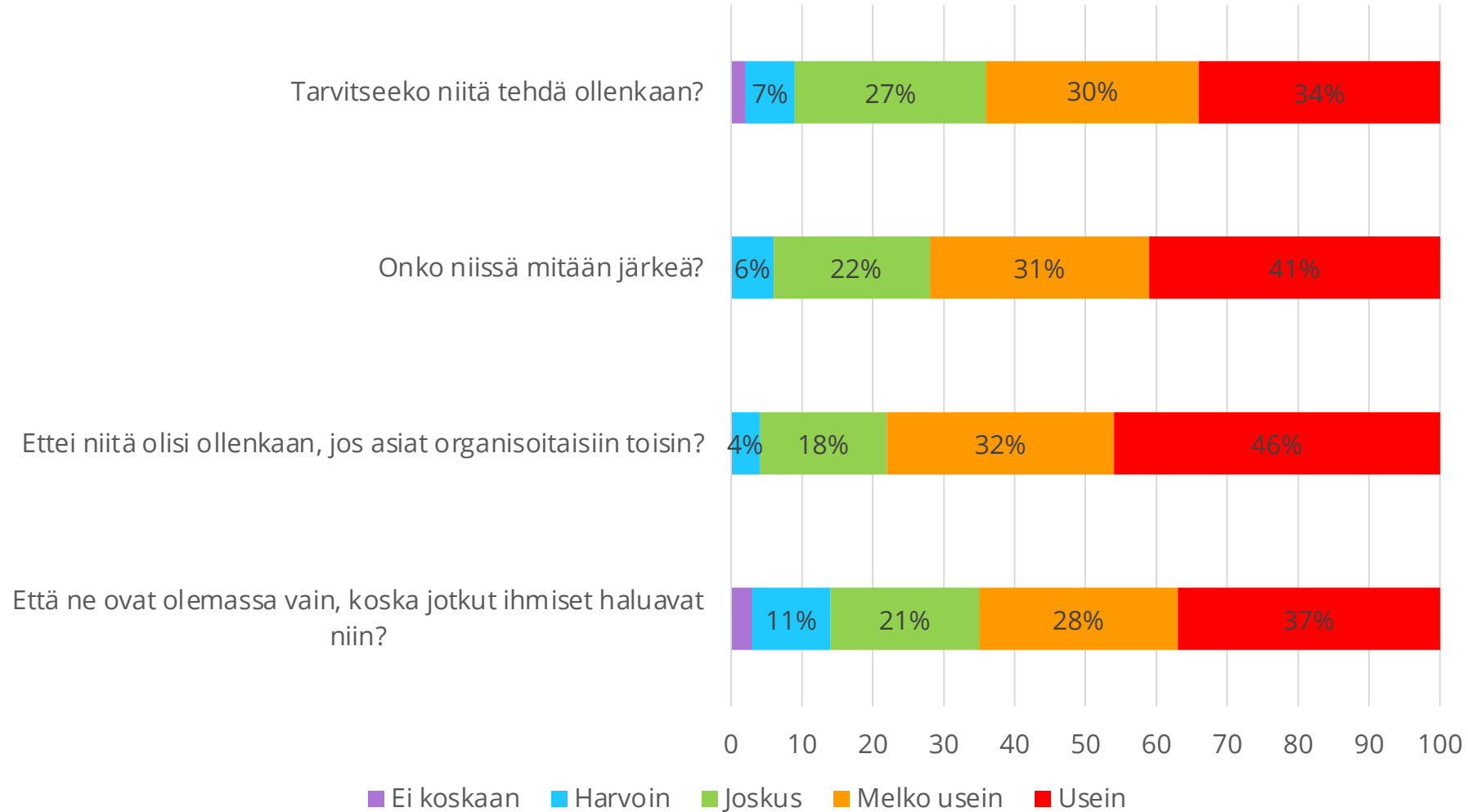
- Työtehtäviä, joita työntekijät pitävät
 - **tarpeettomina** (niitä ei olisi, jos asiat olisi organisoitu toisin)
 - tai **kohtuuttomina** (eivät kuulu kyseisen työntekijän työrooliin, eli jonkun toisen kuuluisi hoitaa ne)³
- BITS (Bern illegitimate tasks scale)³
- Uhka työntekijän ammatilliselle identiteetille ja itsetunnolle, työhyvinvointia heikentävä stressitekijä
 - Työuupumus
 - Negatiiviset tunteet ja asenteet
 - Heikentynyt sisäinen motivaatio ja työn imu^{7,8}

Tulokset: työn turhakkeet

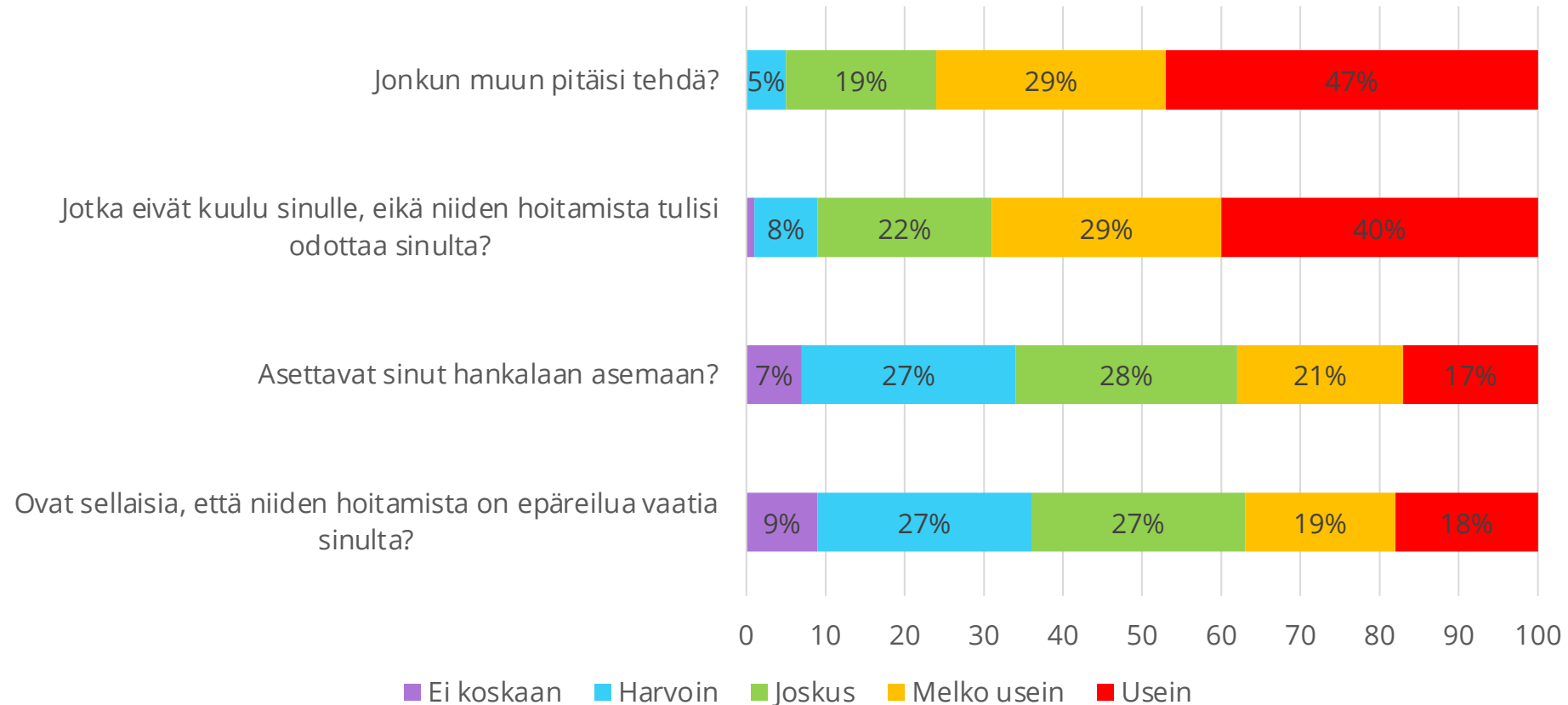
Onko sinulla työtehtäviä, joita tehdessäsi mietit...

Tulokset: työn turhakkeet

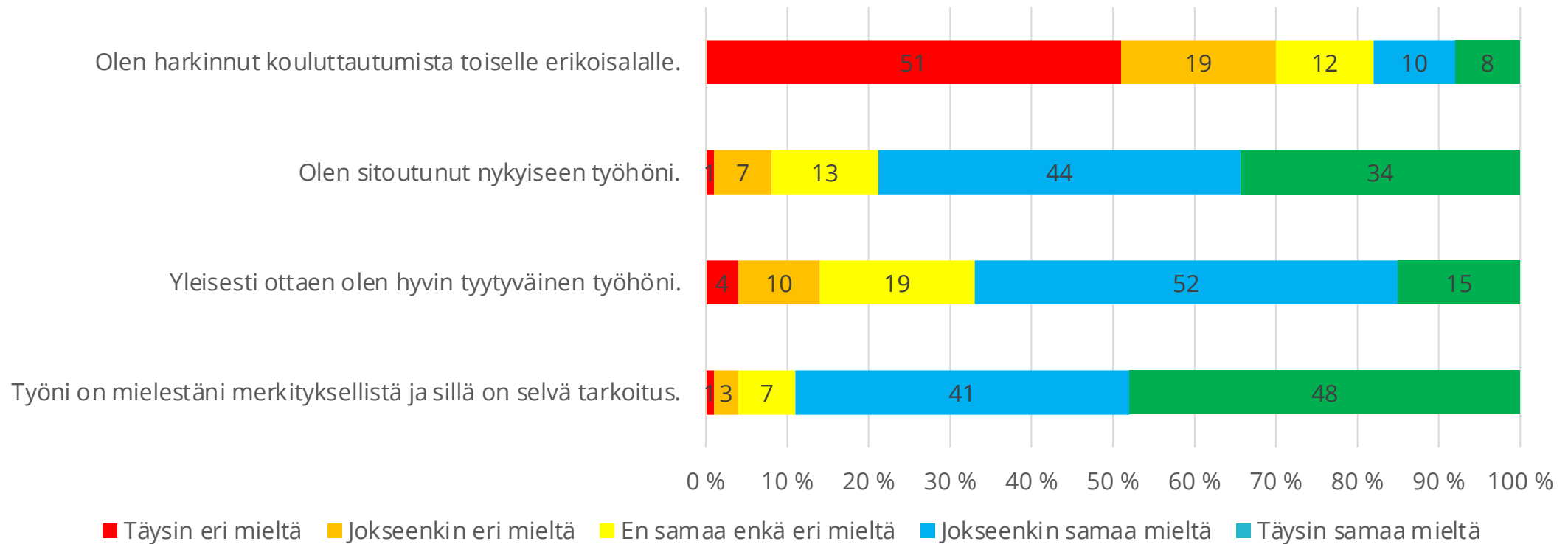
Onko sinulla työtehtäviä, jotka mielestäsi...

Yleislääkäreiden näkemyksiä työstään

Valitse seuraavista väittämistä parhaiten tilannettasi kuvaava vaihtoehto:

Työn voimavarat erikoistuvan lääkärin työssä

- Yleislääkärin erikoistumiskoulutuksen aloittavat lääkärit kirjoittavat orientaatiokurssilla tekstin unelmatyöstään
- Analysoimme tekstejä vuosilta 2017-2023
 - Yleislääketieteen ydinarvot
 - Työn monipuolisuus, ammatillinen kehittyminen, työyhteisön tuki, moniammatillinen työyhteisö
 - Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön
 - Osa-aikatyö, etätyö

Lähdeviitteet

1. Kubicek B, Paškvan M, Korunka C. Development and validation of an instrument for assessing job demands arising from accelerated change: The intensification of job demands scale (IDS). *Eur J Work Organ* 2015;24(6):898–913.
2. Hakanen J. Työn imun arviointimenetelmä. Työn imu -menetelmän (Utrecht work engagement scale) käyttäminen, validointi ja viitetiedot Suomessa. Työterveyslaitos 2009.
3. Semmer NK, Tschan F, Meier LL ym. Illegitimate tasks and counterproductive work behavior. *Appl Psychol* 2010;59(1),70-96.
4. Schaufeli WB, Salanova M, Lez-Roma VG, Bakker AB. The Measurement of Engagement and Burnout: A Two Sample Confirmatory Factor Analytic Approach. *J Happiness Stud.* 2002;3:71–92.
5. Bailey C, Madden A, Alfes K, Fletcher L. The Meaning, Antecedents and Outcomes of Employee Engagement: A Narrative Synthesis. *Int J Manag Rev.* 2017;19(1):31–53.
6. Mauno S, Herttalampi M, Minkkinen J ym. Is work intensification bad for employees? A review of outcomes for employees over the last two decades, *Work Stress* 2022.
7. Ding, H., & Kuvaas, B. (2023). Illegitimate tasks: A systematic literature review and agenda for future research. *Work and Stress*, 37(3), 397–420.

Kiitos!

